37 020 XIII Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (XIII) voor het jaar 2027

37 020 VI Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Justitie en Veiligheid (VI) voor het jaar 2027

37 020 VII Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2027

Nr. 34 VERSLAG HOUDENDE EEN LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN
Vastgesteld 28 oktober 2026

De vaste commissie voor Digitale Zaken, belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet, heeft de eer verslag uit te brengen in de vorm van een lijst van vragen met de daarop gegeven antwoorden, voor zover het onderwerpen betreft die zien op digitalisering.

De vragen zijn op 6 oktober 2026 voorgelegd aan de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat. Bij brief van 27 oktober 2026 ze door de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat beantwoord.

Met de vaststelling van het verslag acht de commissie de openbare behandeling van het wetsvoorstel voldoende voorbereid.

De voorzitter van de commissie,
Dekker

Adjunct-griffier van de commissie,
Terberg

Vragen en antwoorden inzake Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) (XIII) voor het jaar 2027

Vraag 1
Hoeveel toegewijde fte werkt er op het ministerie als AI-specialist?

Antwoord:
Er wordt niet bijgehouden hoeveel AI-specialisten er in de verschillende organisatieonderdelen bij EZK werken. Wel is bekend dat er circa 16 fte werken aan AI-beleid bij de beleidsonderdelen van het kerndepartement die toegewijd zijn aan digitaliseringsbeleid voor de samenleving, overheid en economie. Tot slot is er nog 4 fte werkzaam als AI-specialist bij de directie informatievoorziening die werken aan AI beleid en tools voor de interne organisatie.

Vraag 2
Hoe wordt de AI-sandbox, zoals dat wordt opgezet vanuit de overheid, gefinancierd?

Antwoord:
De inrichting van de testomgeving voor AI-regelgeving (hierna: NL regulatory sandbox) betreft een wettelijke taak die voortvloeit uit de AI-verordening. De beoogde inrichting is vastgelegd in het ontwerpvoorstel voor de UAIV, zoals is gepubliceerd voor internetconsultatie. De financiële consequenties van de wettelijk taken zijn middels zogeheten uitvoerbaarheid en handhaafbaarheidstoetsen (UHT’s) in kaart gebracht, en hierin zijn de kosten voor de AI-sandbox door de markttoezichtautoriteiten meegenomen. Deze toetsen worden betrokken bij de reguliere begrotingsbesluitvorming, zie verder het antwoord op vraag [1. Overkoepelend].

Daarnaast zijn voor de AP en RDI door EZK en BZK vanaf 2024 middelen ter beschikking gesteld voor de voorbereiding van het toezicht op de naleving van de UAIV, voor de RDI zijn structureel middelen gereserveerd op de begroting van EZK. De voorbereidende werkzaamheden voor de NL regulatory sandbox worden via deze middelen gefinancierd.

Vraag 3
Kunt u uiteenzetten of het kabinet het Nederlandse walletstelsel voor de EUDI-wallet[1] en de Business Wallet beleidsarm of beleidsrijk wil inrichten?

Antwoord:
Bij implementatie van Europese verordeningen geldt als algemeen uitgangspunt dat er in de implementatiewetgeving geen andere regels opgenomen worden dan nodig zijn om aan de Europese verplichtingen te voldoen. Dat geldt dus ook voor deze beide verordeningen. De herziene eIDAS-verordening vormt het kader voor het Nederlandse stelsel voor

Digitale Identiteitswallets. Voor Business Wallets is recentelijk op Europees niveau de triloogfase tussen de Europese Commissie, het Europees Parlement en de Raad gestart. Ook hier zal de nationale implementatie in beginsel aansluiten bij het Europese kader.

Vraag 4
Wat is de actuele kosten- en dekkingsraming voor de volledige gebruiksduur van de AI-fabriek in Groningen, uitgesplitst naar investeringen, energie, exploitatie, vervanging en beëindiging, met per financier het toegezegde bedrag en vermelding van eventuele nog ongedekte kosten (artikel 1)?

Antwoord:
Voor de Nederlandse bijdrage aan de realisatie en exploitatie van de AI-Fabriek in Groningen is in totaal € 130.935.000,- beschikbaar. Daarvan is door het Rijk in totaal € 70.935.000,- aan middelen ingelegd, te weten: Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (€ 31,0 mln.); Ministerie van Defensie (€ 30 mln.); Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (€ 3,935 mln.), Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (€ 2 mln.); Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (€ 2 mln.), Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (€ 2 mln.). Vanuit de Regio Groningen en Noord-Drenthe (Economische Agenda van Nij Begun) is € 60 mln. ingelegd.
Door EuroHPC wordt € 67.599.823,- mln. ingelegd, als aanvulling op de Nederlandse bijdrage. Daarmee komt de totale investering in de AI-Fabriek in Groningen uit op een totaal bedrag van
€ 198.534.823,- mln.

Voor het managen van de financiering van de AI-fabriek wordt uitgegaan van het Total Cost Of Ownership principe: alle te maken kosten moeten binnen het totaal beschikbare budget betaald worden gedurende de totale looptijd van de afspraken over AI-Fabriek (eind 2025-2032). Daarbij is ook rekening gehouden met de kosten voor de aanschaf, het beheer en de beëindiging van de AI-supercomputer, energiekosten, de bemensing van het AI-expertisecentrum en de intake en begeleiding van aanvragen voor rekentijd. Zo is rekening gehouden met een CAPEX-investering voor de AI-supercomputer van maximaal € 64,1 mln. Er zijn geen ongedekte kosten voor de investering en de exploitatie van de AI-Fabriek. Binnen de kostenraming is geen rekening gehouden met vervangingskosten. Het is namelijk erg lastig om op dit moment de dynamiek in marktontwikkeling over 5 tot 10 jaar in te schatten.

Vraag 5
Hoeveel zeekabels landen er momenteel in Nederland, en kan per zeekabel inzichtelijk gemaakt worden wanneer de verwachte levensduur afloopt?

Antwoord:
In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van datazeekabels die in Nederland aanlanden en in gebruik zijn. De vooraf geschatte

technische levensduur van een datazeekabel is circa 25 jaar. De verwachting is dan ook dat zeekabels die voor het jaar 2000 in gebruik zijn genomen, de komende jaren uitgefaseerd worden. Het daadwerkelijke besluit om een kabel buiten gebruik te stellen wordt door de eigenaar genomen. Overigens zegt het aantal zeekabels op zichzelf niet alles over de beschikbare datacapaciteit. Moderne zeekabels kunnen namelijk een veelvoud aan data vervoeren ten opzichte van de oudere zeekabels in het overzicht.

Nr	**Naam**	**Route**	**Jaartal ingebruik-name**	**Jaartal geschatte einde technische levensduur**
1.	Farland North	NL-VK	1994	2019
2.	Ulysses 2	NL-VK	1997	2022
3.	Concerto North	NL-VK	1999	2024
4.	Circe North	NL-VK	1999	2024
5.	COBRA	NL-DK	2019	2044
6.	Scylla	NL-VK	2021	2046
7.	Zeus	NL-VK	2022	2047
8.	BT North Sea North (ICENI)	NL-VK	2024	2049

Tabel: datazeekabels met aanlanding in Nederland

Vraag 6
Hoeveel nieuwe zeekabels kunnen mogelijk in Nederland aangeland worden, en welk budget is beschikbaar om deze strategische keuzes met publieke financiering
te maken?

Antwoord:
Op dit moment is er zicht op twee zeekabelinitiatieven die mogelijk in Nederland willen aanlanden:

- IOEMA-1: een datazeekabelsysteem van het Verenigd Koninkrijk naar Nederland, Duitsland, Denemarken en Noorwegen. Hiervoor is geen publieke financiering vanuit de Nederlandse overheid beschikbaar maar naar verwachting wel Europese co-financiering vanuit de Connecting Europe Facility (CEF-D).
- De Pan-Arctische kabel van Europa naar Japan. Hiervoor is met het amendement-Dassen c.s. (Kamerstuk 36915-XIII-7) 18 miljoen euro beschikbaar gemaakt voor het zeebodemonderzoek, naast de CEF-D subsidie die aan het project is toegekend.

Vraag 7
Welke middelen zijn in 2027 beschikbaar voor de ontwikkeling en realisatie van soevereine overheidscloudvoorzieningen en waar zijn deze middelen in de begroting opgenomen?

Antwoord:
Voor 2027 is 5,4 miljoen euro in concept toegekend aan projecten van de Nederlandse Digitale Dienst (NLDD) die bijdragen aan het voorbereiden van de realisatie van een soevereine overheidscloud. Het gaat om incidentele gelden op grond van artikel 6.8 van de Begroting BZK 2027.

Zoals toegelicht in de Strategische inzetbrief digitalisering van 21 september jl. zijn voor het in productie nemen van de soevereine overheidscloud extra centrale middelen nodig. Ik wil samen met het Rijk, publieke dienstverleners en betrokken medeoverheden bespreken of de gezamenlijke inzet van mensen en middelen hiervoor mogelijk is.[1]

Vraag 8
Hoeveel financiering is er nodig voor een schaalbare soevereine overheidscloud?

Antwoord:
Als vervolg op de Verkenning die voor het zomerreces aan uw Kamer is toegezonden[2] zijn we op dit moment bezig met het opstellen van de businesscase voor de soevereine overheidscloud. De benodigde financiering is onderdeel van deze businesscase en ik ben voornemens om die voor het einde van dit jaar aan uw Kamer te sturen.

Vraag 9
Welk bedrag is in 2027 beschikbaar voor de Nederlandse Digitale Dienst, uitgesplitst naar GDI-middelen[3] op de BZK-begroting en capaciteit die van BZK naar EZK wordt overgeheveld, en hoeveel fte betreft deze capaciteit?

Antwoord:
Er zijn verschillende budgetten voor de NLDD en de projecten waar de NLDD aan bijdraagt. Allereerst is Bureau Architectuur (structureel 4 fte) van BZK naar de NLDD bij EZK overgegaan. Aanvullend ontvangt het Bureau in concept en incidenteel vanuit artikel 6.8 van de BZK begroting 750.000 euro. Daarnaast ontvangt Digilab als onderdeel van de NLDD 2,5 miljoen in concept uit hetzelfde artikel. Voor verbetering uitgifte en afname PKI-overheid certificaten binnen de overheid ontvangt de NLDD in concept 442.000 euro in concept uit dat artikel. De besluitvorming rond de toekenning uit artikel 6.8 van de BZK-begroting kent een eigen cyclus en in november 2026 volgt definitieve toekenning.

Zoals toegelicht bij vraag 7, is daarnaast 5,4 miljoen euro in concept goedgekeurd voor twee projecten die samenhangen met het

---

[1] Kamerstukken II 2025/2026, 26643, nr. 1562
[2] Kamerstukken II 2025/2026, 26643, nr. 1537
[3] Kamerstukken II 2025/26, 26643, nr. 1441

doorbraakproject soevereine overheidscloud. Dit betreft incidentele gelden op grond van artikel 6.8 van de BZK-begroting.

Daarnaast werkt de NLDD samen met BZK aan twee doorbraakprojecten waarvan het opdrachtgeverschap en het budget bij BZK ligt. Voor MijnOverheid Zakelijk betreft dat 4,9 miljoen euro, in concept gereserveerd op artikel 6.8 van de BZK-begroting. Voor RegelRecht, moet nog worden bepaald hoeveel middelen hiervoor op de BZK-begroting kunnen worden vrijgemaakt. Naar verwachting volgt hier eind november duidelijkheid over. Deze doorbraakprojecten helpen ook bij het ontwikkelen van de werkwijze en de toekomstige inrichting van de NLDD.

Aangezien veel van deze gelden incidenteel zijn, wordt capaciteit hiervoor ingehuurd, met name in de vorm van overheidsinhuur bij de Rijksdienst ODI.

Afsluitend wordt de rol van de NLDD op het terrein van standaarden nog nader uitgewerkt in overleg met de betrokken organisaties, in het bijzonder Forum Standaardisatie en het bijhorende Bureau Forum Standaardisatie. Voor het Bureau Forum Standaardisatie is 3,4 miljoen euro toegekend uit artikel 6.8 van de BZK-begroting.

Vraag 10
Welke acties, naast ‘Talent’ en ‘NADI,’ overweegt het kabinet nog meer voor het industrieprogramma met betrekking met kunstmatige intelligentie? Zie ook ambitie 1 uit de Kamerbrief d.d. 21 september 2026 inzake ‘Strategische inzet digitalisering’ (2026D45064).

Antwoord:
Binnen het industriebeleid is een specifiek programma gericht op digitale diensten en AI. In het kader van dit programma worden, in samenwerking met relevante partijen uit het veld, verschillende interventies (acties) ontwikkeld en uitgewerkt. Deze interventies richten zich op drie pijlers waarop het industrieprogramma is gebouwd, namelijk; het versterken van randvoorwaardelijke digitale infrastructuur, het bevorderen van concurrerende digitale markten en de toepassing en adoptie van AI. Zo wordt er bijvoorbeeld ingezet op deelname aan het Important Project of Common European Interest op het gebied van AI (IPCEI AI), waarmee wordt bijgedragen aan de ontwikkeling van een sterk Europees ecosysteem en Europese samenwerking op het terrein van innovatie van geavanceerde AI-technologie. In het eerste kwartaal van 2027 wordt de Kamer nader geïnformeerd over de industrieprogramma’s, waaronder het programma Digitale Diensten en AI, middels een Kamerbrief.

Vraag 11
Ligt het kabinet op schema om de doelen voor IT-vakmanschap, gesteld in het Actieplan Groene en Digitale Banen, te halen, en hoe staat het met deze doelen?

Antwoord:

Het Actieplan Groene en Digitale Banen (AGDB) vormt een randvoorwaarde voor het realiseren van de ambitie uit de Strategie Digitale Economie om in 2030 1 miljoen digitaal geschoolden op de Nederlandse arbeidsmarkt te hebben. Op basis van een brede, met stakeholders afgestemde definitie telde de Nederlandse arbeidsmarkt in 2025 714.000 digitale professionals, een stijging van 25.000 ten opzichte van 2024. Deze groei is positief, zeker gezien de krappe arbeidsmarkt en dalende beroepsbevolking. Toch is de groei te laag om de ambitie van 1 miljoen in 2030 te realiseren. Daarnaast is de groei afhankelijk van economische ontwikkelingen en individuele opleidings- en loopbaankeuze waardoor ook met extra inzet het behalen van de ambitie niet gegarandeerd kan worden.

Om de ambitie te behalen is het vergroten van de instroom in digitale opleidingen en digitale banen, het stimuleren van om- en bijscholing, het verbeteren van de aansluiting op de arbeidsmarkt en het behoud van digitaal talent nodig. Daarnaast is het van belang mensen bewust te maken en hen te stimuleren om voor een digitale opleiding of loopbaan te kiezen. De afgelopen jaren heeft het AGDB hier invulling aan gegeven door een samenhangend pakket aan maatregelen in te zetten om de arbeidsmarktkrapte in het digitale domein te verlichten. Om de voortgang te versnellen, heeft het ministerie van EZK na de voortgangsrapportage van 2025 verdere investeringen gedaan in digitaal talent. Zo is in 2025 een eenmalige financiële impuls van €600.000 toegekend aan Digitaal Talent Nederland, specifiek gericht op het versterken van de regionale onderwijs- en arbeidsmarktinfrastructuur. Deze impuls bouwt voort op de provinciale Human Capital ICT-agenda’s en richt zich op het voorkomen van versnippering en het stimuleren van samenwerking in de regio tussen onderwijs, bedrijfsleven en overheid. Daarnaast wordt onder regie van Digitaal Talent Nederland samen met brancheorganisatie NLdigital het Switch-to-Digital-programma uitgevoerd. Dit initiatief verbindt werkgevers, opleiders en omscholers en moedigt werkgevers aan om omscholers aan te nemen op basis van potentieel en skills, los van diploma’s of werkervaring.

Verder is gewerkt aan het verkrijgen van inzichten en het versterken van samenwerking voor AI-, Data- en Cloud-talent (DACT). Het DACT-traject, een samenwerking tussen EZK en het programma Digitaal Talent Nederland, bestaat uit een onderwijs- en arbeidsmarktanalyse en creëren van beleidsmatig en bestuurlijk draagvlak voor vervolgacties. Tot slot is een tweejarige subsidie verstrekt aan Stichting HBO-i voor een landelijke campagne om scholieren tijdens studiekeuzemomenten te informeren over de relevantie van ICT in verschillende sectoren.

Ook investeert de rijksoverheid in het eigen IT vakmanschap. Onder andere om de afhankelijkheid van externe inhuur te verminderen en te bewegen naar een kundige en slagvaardige digitale rijksoverheid. Zo zet de rijksoverheid in op de uitbreiding en betere benutting van ICT-pools, gerichte werving, arbeidsmarktcommunicatie, opleiding, om- en bijscholing en loopbaanpaden voor behoud van talent. Deze activiteiten

worden onderdeel van de rijksbrede personeelsstrategie voor digitalisering. Hierin wordt bepaald welke expertise structureel intern wordt opgebouwd en welke expertise wordt ingehuurd. Deze strategie wordt in 2027 met de kamer gedeeld.

Vraag 12
Kunt u toelichten waarom de gereserveerde € 18,0 miljoen voor de Pan-Arctische zeekabel uitsluitend wordt ingezet voor verkennend zeebodemonderzoek, en op welke wijze het kabinet zorgt dat tijdig private en publieke middelen beschikbaar zijn voor de daadwerkelijke fysieke aanleg en aanlanding in Nederland?

Antwoord:
De totale investering voor een Pan-Arctische kabel wordt op meer dan 1 miljard euro en mogelijk 1,5 miljard euro ingeschat. De kosten van het zeebodemonderzoek zijn geraamd op 18 miljoen euro, vandaar dat het bedrag uitsluitend daarvoor wordt ingezet. Door dit onderzoek wordt inzicht verkregen in de totale kosten van de daadwerkelijke aanleg voor de Nederlandse aftakking. Indien financiering voor het zeebodemonderzoek wordt aangevuld met middelen uit het Europese CEF digital fonds en van deelnemende bedrijven, kan een deel van de 18 miljoen euro mogelijk nog voor andere stappen met betrekking tot de aanleg van de zeekabel worden gebruikt.

Op dit moment komt private financiering niet van de grond door hoge risico's voor deze complexe nieuwe route naar Azië gecombineerd met de hoge voorinvesteringen en lange terugverdientermijn. Als het zeebodemonderzoek is uitgevoerd kunnen de kosten voor de vervolgfase goed ingeschat worden, waardoor de businesscase duidelijker en minder risicovol wordt. De verwachting is dat private financiering dan makkelijker aangetrokken kan worden. Als de kabel aangelegd is volgen private vervolginvesteringen in datacenters, cloud-infrastructuur en digitale diensten. Met het zeebodemonderzoek wordt dus een eerste risicovolle drempel weggenomen voor private investeerders. Gedurende de looptijd van het zeebodemonderzoek blijft de zeekabelcoalitie zich inzetten voor het aantrekken van private investeerders en wordt ingezet op samenwerking met andere landen die interesse hebben in een aftakking van deze zeekabel.

Vraag 13
Wordt het zeekabelonderzoek, waar geld voor is vrijgemaakt met het amendement-Dassen c.s. (Kamerstuk 36915-XIII-7), zo ingericht dat het relevante inzichten oplevert voor de aanlanding van verschillende soorten zeekabels?

Antwoord:
Het zeebodemonderzoek wordt primair gericht op de route voor een datazeekabel van Europa naar Japan. Daar waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van reeds beschikbare informatie van andere zeebodemonderzoeken. Indien er relevante inzichten worden opgedaan in

dit zeebodemonderzoek voor de Arctische datazeekabel, dan kunnen die ook gebruikt worden voor andere soorten zeekabels.

Vraag 14
Kunt u toelichten hoe u de daling van het subsidiebudget voor cybersecurity op de EZK-begroting van € 6,97 miljoen in 2025 naar € 1,25 miljoen in 2027 verklaart?

Antwoord:
De daling van het subsidiebudget voor cybersecurity van € 6,97 miljoen in 2025 naar € 1,25 miljoen in 2027 betekent niet dat de middelen voor cybersecuritybeleid worden afgebouwd. De daling hangt samen met de verdeling van de beschikbare middelen over de begrotingsinstrumenten subsidies en opdrachten.

Voor cybersecuritybeleid vanuit EZK is structureel € 12,3 miljoen beschikbaar. Deze middelen zijn verdeeld over de instrumenten subsidies en opdrachten. Afhankelijk van de aard en de verdere uitwerking van de beleidsinzet worden middelen gedurende het jaar tussen deze instrumenten overgeheveld. Omdat de middelen voor subsidies pas op het subsidie-instrument worden geraamd wanneer de omvang en het moment van de subsidieopenstelling duidelijk zijn, kan de meerjarige raming op dit instrument per begrotingsmoment verschillen. De huidige stand geeft daardoor geen volledig beeld van de middelen die voor cybersecurity beschikbaar zijn. De daling op het subsidie-instrument is dan ook niet het gevolg van het beëindigen of afschalen van subsidieregelingen en wordt in het lopende jaar bijgesteld.

De middelen op het subsidie-instrument zijn onder meer bestemd voor Mijn Cyberweerbare Zaak, het Cybersecurity Innovation Fund (CIF-NL) en Small Business Innovation Research (SBIR). Ook de subsidie aan ECP voor 2026 valt hieronder. Over de voortzetting van de subsidie aan ECP is uw Kamer geïnformeerd bij brief van 8 oktober.

Vraag 15
Kunt u toelichten waarom het kabinet ervoor kiest om € 120,0 miljoen te investeren in het door Duitsland geleide IPCEI-AI[3], in plaats van een eigen grootschalig initiatief of een gigafactory voor AI-rekenkracht in Nederland te realiseren, en hoe wordt gegarandeerd dat het Nederlandse mkb daadwerkelijk kan profiteren van deze Europese AI-capaciteit?

Antwoord:
Het kabinet kiest voor deelname aan het door Duitsland geleide IPCEI-AI omdat hiermee Nederlandse bedrijven en kennisinstellingen onderdeel worden van een breed Europees AI-ecosysteem. Daarmee versterken we de Nederlandse en Europese AI-waardeketen en benutten we de voordelen van Europese schaal, kennisdeling en samenwerking. Dit draagt bij aan het versterken van de technologische soevereiniteit en concurrentiekracht van Europa. Er zijn al 18 lidstaten aangesloten bij deze IPCEI.

De IPCEI AI subsidie komt echter volledig ten goede aan Nederlandse bedrijven en kennisinstellingen, waarbij het mkb nadrukkelijk wordt ondersteund. Zo komt het mkb in aanmerking voor een hoger subsidiepercentage en worden projecten waarin het mkb participeert hoger gerangschikt. Een belangrijke voorwaarde is ook dat kennis en capaciteit dat ontwikkeld wordt voor Europese bedrijven beschikbaar blijft.

Met betrekking tot de AI-gigafabriek is het kabinet, in lijn met het rapport-Wennink, voorstander van AI-gigafabrieken die volledig door de markt worden gefinancierd, waarbij voor het kabinet een taak ligt om de randvoorwaarden daarvoor te versterken.

Vraag 16
Kan uiteengezet worden wat de gevolgen zijn voor het totaalpakket aan Europese wet- en regelgeving met betrekking tot digitale markten voor de ACM[4]? Is er voldoende capaciteit en budget om toe te zien op alle nieuwe regels?

Antwoord:
Voor elke uitvoering- of implementatiewetgeving van Europese regels wordt door het verantwoordelijk ministerie aan de ACM gevraagd om een Uitvoerings en Handhavingstoets (UHT). Hierin gaat de ACM ook in op eventueel benodigde extra capaciteit/budget om efficiënt toezicht te houden op nieuwe regels. Het verantwoordelijk ministerie stelt in overleg met de ACM het daadwerkelijk toe te kennen budget/capaciteit vast. In de Memorie van Toelichting bij een uitvoering of implementatiewet wordt hierop ingegaan.

Vraag 17
Kunt u aangeven welke borging er is voor de continuïteit en opschaling van strategische sleuteltechnologieën, zoals Quantum Delta NL (€ 615,2 miljoen), zodra de financiering vanuit het Nationaal Groeifonds na 2029 afloopt?

Antwoord:
De continuïteit en opschaling van strategische sleuteltechnologieën kunnen bijvoorbeeld worden geborgd via onder andere NADI en de Nationale Investeringsinstelling die recent zijn aangekondigd. Ook zullen PPS-I middelen worden ingezet op de innovatie van strategische sleuteltechnologieën. Daarnaast worden de strategische sleuteltechnologieën meegenomen in de programmatische aanpak van het industriebeleid op de zes gerichte markten. Specifiek voor quantum technologie staan in de recent gepubliceerde Rijksbrede Quantumstrategie de acties benoemd om in 2035 technologisch leider te zijn. Hiermee wordt voorzien in de borging van de resultaten van het QuantumDeltaNL programma dat incidentele financiering via het NGF heeft ontvangen.

Vraag 18
Welke acties, inclusief bijbehorende middelen, onderneemt het kabinet op het gebied van verantwoorde AI?

Antwoord:
Inzet verantwoorde AI
Betrouwbaarheid, veiligheid en transparantie vormen belangrijke uitgangspunten van het kabinetsbeleid. De AI-verordening is hierin een noodzakelijk instrument: wetgeving die in Europa de standaard zet voor de ontwikkeling en toepassing van betrouwbare en veilige AI. Het kabinet werkt in het kader van de verdere implementatie aan het inrichten van het nationale toezicht op deze wet.

Het kabinet ziet daarnaast het kaderverdrag van de Raad van Europa over AI als een ander belangrijk internationaal kader voor de verantwoorde ontwikkeling en inzet van AI. Het kabinet is voornemens tijdens het Nederlands voorzitterschap van het Comité der Ministers van de Raad van Europa in 2027 een conferentie te organiseren over de impact van kunstmatige intelligentie op de weerbaarheid van de democratie en rechtsstaat.

Verder zijn we als overheid aan het voorbereiden op de komst van de Europese verplichting tot een Fundamental Rights Impact Assessment (FRIA) voor hoog-risico AI-systemen. De FRIA-verplichting helpen om de risico's van AI-systemen in kaart te brengen en te waarborgen dat fundamentele rechten worden gerespecteerd.

Voor de zomer werd de *Internationale AI Strategie*, *AI voor waarden, welvaart en weerbaarheid* gepresenteerd, waarin uitvoerig aandacht is voor verantwoorde AI in mondiaal verband. In de week na de publicatie daarvan opende ik, tijdens de Global Dialogue on AI Governance te Genève, een side-event georganiseerd door Nederland, Peru en een groep wetenschappers over het belang van mensenrechten, transparantie en participatie bij de ontwikkeling van een interoperabele global governance-structuur voor AI. En tijdens de Algemene Vergadering van de VN in New York sloot Nederland zich aan bij de door Finland en Noorwegen geïnitieerde *Call for Control of Frontier AI*, die onder meer oproept tot de ontwikkeling van transparante veiligheidsprotocollen en onafhankelijke modellenevaluaties.

Programma's
Daarnaast heeft het kabinet diverse programma's geïnitieerd om de kansen van verantwoord AI optimaal te benutten.
- AiNed (2022-2030) is een nationaal investeringsprogramma van € 189 mln. uit het Nationaal Groeifonds, gericht op AI-onderzoek, (mkb-)innovatie en talent, ook op het gebied van verantwoorde AI, zoals via zogenaamde ELSA-labs.
- NOLAI (2022-2030) is een Nationaal Onderwijslab AI, waarvoor € 91,9 mln. is toegekend uit het Nationaal Groeifonds. Daarin werken scholen (primair, voortgezet en speciaal onderwijs), wetenschappers en het

bedrijfsleven (EdTech) samen aan prototypes voor verantwoorde, educatieve AI-gerelateerde leermiddelen voor leerwinst en minder uitval van leerlingen en productieve leraren.
- ROBUST (2022-2027) is een fundamenteel onderzoeksprogramma van een Nederlands consortium met 17 ICAI-labs van samenwerkende bedrijven (19), kennisinstellingen (17) en maatschappelijke organisaties (15), dat zich richt op het ontwikkelen van innovaties met verantwoorde AI-technologie in zorg, logistiek, media, voeding en energie. Het gaat om een investering van rond de € 27 mln., waarvan € 7,5 mln. van EZK, € 13,6 mln. van NWO en € 6,1 mln. van bedrijven en maatschappelijke organisaties.
- GPT-NL (2024-2027) is gericht op het versterken van de kennis over en de ontwikkelfase voor een Nederlands taalmodel voor zakelijke en verantwoorde AI-toepassingen volgens EU en NL-waarden. TNO is initiatiefnemer ism. NFI, SURF en uitgevers. Daarvoor is een bijdrage van € 13,5 mln. van RVO beschikbaar plus € 6 mln. van TNO.

Vraag 19
Wat is de stand van zaken in de uitvoering van de motie van de leden Kathmann en Six Dijkstra (Kamerstuk 26 643, nr. 1403) over het oprichten van een onafhankelijke AI-raad? Wordt dit betrokken bij de uitvoering van de motie-Dassen over een AI-veiligheidsinstituut (Kamerstuk 37 020, nr. 49)?

Antwoord:
Er worden verschillende invullingen van de motie verkend. Daarbij is het van belang dat er dubbelingen worden voorkomen en de bestaande structuren voor advies goed worden benut. Ik zet als gemeld in de kamerbrief strategische inzet digitalisering[4] in op een stakeholderoverleg voor digitale economie, overheid en samenleving, waarbij ik vier keer per jaar verschillende experts van maatschappelijke organisaties, het bedrijfsleven, medeoverheden, kennisinstellingen en de samenleving samenbreng om thema’s zoals bijvoorbeeld AI te bespreken.

Daarnaast is er in de beantwoording van de Kamervragen omtrent Mythos eerder aangegeven dat het kabinet daarbij kijkt naar de mogelijke inrichting van een AI-veiligheidsinstituut (AISI) waarbij tevens wordt bezien of het inrichten van een adviesfunctie wenselijk is. Hierbij wordt rekening gehouden met de verschillende bestaande instituten die de overheid en private organisaties reeds voorzien van advies en expertise op het gebied van AI en digitale weerbaarheid, zowel op nationaal als Europees niveau. Het adviesrapport inzake het Nederlands AI-veiligheidsinstituut zal naar verwachting in Q4 2026 worden aangeboden aan uw Kamer. Op basis van deze twee lijnen zal er een definitieve invulling van de motie worden gekozen.

Vraag 20

[4] Kamerstuk 26643, nr. 1403

Welke middelen zijn er beschikbaar gesteld voor de motie-Kathmann c.s. (Kamerstuk 36800-VII, nr. 70) om ontwikkelaars van lespakketten voor de digitale weerbaarheid van kinderen tegemoet te komen?

Antwoord:
De genoemde motie Kathmann ligt bij het ministerie van OCW. OCW zal een reactie op die motie aan Tweede Kamer sturen, naar verwachting voor het kerstreces. Ik maak graag van de gelegenheid gebruik om naar de recente strategiebrief online kinderrechten te verwijzen, dat een integraal en samenhangend beleid bevat voor kinderen in de digitale wereld.

Vraag 21
Welke acties voert het kabinet ten goede van de digitale autonomie van Nederland, en kunnen deze acties uiteen worden gezet, inclusief inzicht in de hiervoor gereserveerde middelen?

Antwoord:
In de agenda Digitale Open Strategische Autonomie (DOSA) zet het Kabinet in op tien prioriteiten die vanuit het geopolitiek en geo-economisch perspectief het meest cruciaal zijn vanuit de zogenaamde digitale *stack* benadering. Voorbeelden hiervan zijn cloud en AI, maar ook netwerktechnologie. Hiertoe neemt het Kabinet stimulerende maatregelen (promote), beschermende maatregelen (protect), en maatregelen tot het verdiepen van internationale samenwerking (partnership).

In de Kamerbrief Strategische Inzet die recentelijk naar uw Kamer is gestuurd staan tevens meerdere plannen uiteengezet die bijdragen aan de realisatie van de versterking van digitale autonomie van Nederland, alsmede de middelen die ik hiervoor inzet. Op het gebied van promote zet het Kabinet o.a. in op het versterken van het concurrentievermogen van de digitale sector en de capaciteit van de digitale infrastructuur in Nederland. Voorbeelden hiervan zijn de realisatie van de AI Fabriek, waar in de beantwoording van vraag 4 nader wordt ingegaan op de gereserveerde middelen. Een ander voorbeeld is de inzet op investeringen op het gebied van innovatie om digitale autonomie verder aan te jagen. Hierbij kan gedacht worden aan de inzet voor meerjarige publiek-private innovatieprogramma’s via het Nationaal Groeifonds, zoals AiNed, waar in de beantwoording van vraag 18 nader wordt ingegaan op de gereserveerde middelen. Als ander voorbeeld stelt het Kabinet financiering beschikbaar voor cybersecurity-innovatieonderzoeken in nauwe samenwerking met NWO en Digital Holland, waarin het principe ‘secure-by-design’ centraal staat. Denk hierbij aan de subsidie van ruim € 2.5 miljoen vanuit EZK van het Cybersecurity Innovation Fund voor het vergemakkelijken van migraties naar nieuwe, kwantumveilige encryptiealgoritmes.

Ook neemt het Kabinet beschermende maatregelen (protect), bijvoorbeeld investeringstoetsing om waar nodig ongewenste

technologieoverdracht te voorkomen met de Wet vifo. Verder versterken we de internationale samenwerking (partnership), bijvoorbeeld door het sluiten van vrijhandelsverdragen. Een ander voorbeeld is de de IPCEI-AI. Voor de Nederlandse deelname aan de IPCEI-AI stelt het Kabinet € 120 miljoen ter beschikking. Bovendien zet het kabinet in op het versterken van de digitale autonomie van de overheid. In de routekaart digitale autonomie overheid, die dit jaar zal worden gepubliceerd, zijn verdere concrete doelen en stappen opgenomen die in twee fases, in 2028 en 2030 gerealiseerd moeten zijn. Overheidsorganisaties zijn zelfstandig verantwoordelijk voor hun IT beleid en de keuzes die zij maken binnen het Rijksbrede beleidskader. Het versterken van digitale autonomie is dan ook een stapsgewijs proces, waarin overheidsorganisaties samenwerken aan het verminderen ongewenste digitale afhankelijkheden. Zo wordt gezamenlijk gebouwd aan een digitaal fundament wat de overheid wendbaar, weerbaar en betrouwbaar houdt. Concrete voorbeelden zijn de ontwikkeling van een gezamenlijk referentiekader en de inzet op open source alternatieven met de Digital Commons EDIC.

Al deze acties dragen bij aan het versterken van de Nederlandse digitale autonomie, voor zowel de markt als de overheid. Met het versterken van ons concurrentievermogen moeten we beter in staat zijn zelf voldoende digitale technologie te kunnen ontwikkelen. Zo kunnen we risicovolle strategische afhankelijkheden mitigeren én wederzijdse afhankelijkheid in de digitale stack creëren. Ook stelt het de overheid in staat om autonoom te handelen en beslissingen te nemen over haar digitale technologie. Dat zijn onze doelen. Er worden goede stappen gezet naar een digitaal autonomer Nederland, maar de voortgang is voor de Nederlandse economie als geheel moeilijk te meten. Mondiale ontwikkeling gaan snel, en er is blijvende actie nodig. Zo blijven we het concurrentievermogen van de digitale sector versterken en nemen we beschermingsmaatregelen waar nodig. Hierbij gelden ook bestaande kaders zoals bijvoorbeeld de Strategie Digitale Economie en het European Digital Decade.

Vraag 22
Welke doelen heeft het kabinet gesteld voor de bevordering van de digitale autonomie van Nederland, en liggen we op schema om deze doelen te halen?

Antwoord:
Zie het antwoord op vraag 21.

Vraag 23
Welke middelen zijn er beschikbaar voor de Rijkscloud waar de Kamer om heeft gevraagd met de motie-Kathmann (Kamerstuk 26 643, nr. 1316)?

Antwoord:
Zie antwoord op vraag 7.

Vraag 24
Welke beleidsdoelen worden er gesteld op digitale zaken? Welke documenten zijn leidend, zoals de Werkagenda Waardengedreven Digitalisering en de Nederlandse Digitaliseringstrategie?

Antwoord:
In de Kamerbrief Strategische Inzet Digitalisering heb ik aangegeven dat ik, als coördinerend bewindspersoon, verder ga met en doorbouw op het bestaande digitaliseringsbeleid en de doelstellingen uit de Strategie Digitale Economie[5], de Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS)[6], de Agenda Digitale Open Strategische Autonomie (DOSA)[7], de Visie digitale autonomie en soevereiniteit overheid[8] en de Strategie Kinderrechten Online[9]. Dat bestaande digitaliseringsbeleid beschrijft verschillende doelen binnen de digitaliseringsportefeuille die sinds dit Kabinet onder één bewindspersoon vallen. Over deze strategieën krijgt uw Kamer met regelmaat voortgangsrapportages waarin de status van de doelen is verwerkt. In zijn geheel draagt het digitaliseringsbeleid bij aan het halen van de Europees gestelde doelen van de Digital Decade. Daarin zijn doelen gesteld op de gebieden digitale samenleving, digitale overheid en digitale economie. De doelen van de Digital Decade dienen in 2030 behaald te zijn.

Daarnaast sluit mijn inzet aan bij de Nationale Technologie Strategie[10] (AI, data, cloud, cybersecurity, halfgeleiders en kwantumtechnologie), de Nederlandse Cybersecuritystrategie 2022-2028[11], de Veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk der Nederlanden[12], de Nederlandse internationale AI Strategie[13], de Digitale Transformatie Strategie Defensie[14] en de actieagenda Slagvaardige Overheid.

Zoals aangekondigd in de planningsbrief digitale zaken[15] ontvangt uw Kamer over deze strategieën voortgangsrapportages waarin in wordt gegaan op de realisatie van de doelen en wordt -waar mogelijk – ingegaan op de prestatie-indicatoren. In de jaarrapportage NDS informeer ik uw Kamer eind dit jaar nader over bereikte resultaten, de stappen die we de komende tijd zetten, wat het bijstellen van de aanpak concreet betekent of, en op welke manier, de gestelde ambities doorgang kunnen vinden en de laatste stand van zaken betreffende financiering van de NDS. Eind Q1 2027 leg ik verantwoording af over de voortgang van de Strategie

---

[5] Bijlage bij: Kamerstukken II 2024/2025, 26 643, nr. 1309
[6] Kamerstukken II 2024/2025, 26 643, nr. 1366
[7] Bijlage bij: Kamerstukken II 2023/2024, 36 259, nr. 21
[8] Bijlage bij: Kamerstukken II 2025/2026, 26 643, nr. 1450
[9] Kamerstukken II 2024/2025, 26 643, nr. 1392
[10] Bijlage bij: Kamerstukken II 2023/2024, 33 009, nr. 140
[11] Bijlage bij: Kamerstukken II 2022/2023, 26 643, nr. 925
[12] Bijlage bij: Kamerstukken II 2022/2023, 30 821, nr. 178
[13] Bijlage bij: Kamerstukken II 2025/2026, 26 643, nr. 1543
[14] Bijlage bij: Kamerstukken II 2024/2025, 36 592, nr. 23
[15] Kamerstukken II 2025/2026, 26 643, nr. 1554

Digitale Economie. Daarnaast wordt uw Kamer in november dit jaar door de minister van Justitie en Veiligheid, als coördinerend bewindspersoon op cybersecurity, geïnformeerd over de jaarlijkse voortgang op de Nederlandse Cybersecuritystrategie 2022-2028.

Vraag 25
Welke meetbare en concrete doelen stelt het kabinet voor digitaliseringsbeleid, en kunnen deze uiteengezet worden, inclusief een tijdspad voor wanneer de doelen behaald worden?

Antwoord:
Zie antwoord vraag 24.

Vraag 26
Met welke reden is het digitaliseringsbeleid overgeheveld van BZK naar EZK, is dit een inhoudelijk onderbouwde of een politieke keuze?

Antwoord:
De Staatssecretaris Digitale Economie en Soevereiniteit is coördinerend bewindspersoon op het gebied van digitalisering en soevereiniteit en gaat over
digitaal beleid voor economie, samenleving en overheid. Bij de digitale overheid is haar rol kaderstellend. De staatssecretaris Slagvaardige Overheid is verantwoordelijk voor de realisatie van digitalisering binnen de (rijks)overheid. Doel hiervan is om het beleid op digitale economie, digitale overheid en digitale samenleving in één portefeuille samen te brengen bij EZK. Dit sluit aan bij de ambitie van het kabinet om als Nederland koploper te worden op digitalisering met soevereiniteit als belangrijk uitgangspunt voor het beleid. BZK coördineert en monitort de realisatie van het overheidsbrede beleid binnen de kaders voor de Rijksoverheid.

Vraag 27
Hoe voert het kabinet de motie-Kathmann (Kamerstuk 36 945 VII, nr. 11) uit, die vraagt om structureel een hoger percentage van de ICT-uitgaven aan autonome diensten uit te geven, en welke doelen worden hiervoor gesteld?

Antwoord:
Voor het versterken van digitale autonomie is het verkrijgen van inzicht, handelingsperspectief en controle over afhankelijkheden die de digitale autonomie kunnen beperken noodzakelijk. De komende jaren ligt de nadruk voor de afzonderlijke overheidsorganisaties primair op het inzichtelijk maken, beheersen en waar nodig verminderen van de belangrijkste strategische ongewenste afhankelijkheden. Rijks- en overheidsbreed wordt samengewerkt op kaders, kennis, voorzieningen, marktinterventies en ondersteuning, zodat niet iedere overheidsorganisatie dit zelfstandig hoeft te ontwikkelen. Dit zal leiden tot een geleidelijke toename van het aandeel ICT-uitgaven aan autonome

voorzieningen. Op dit moment zijn er nog geen concrete percentages aan te koppelen.

Vraag 28
Welke meetbare voor- en nadelen heeft het splitsen van de beleidsverantwoordelijkheid voor digitaliseringsbeleid en de uitvoering tussen EZK en BZK, en kunt u concreet uitleggen wat dit oplevert ten opzichte van de vorige situatie met regie onder één staatssecretaris?

Antwoord:
Het overhevelen van de digitaliseringsportefeuille gaat in goede onderlinge afstemming waarbij de afspraak is dat alle onderwerpen die aandacht krijgen die nodig is. Er zijn geen signalen bekend van acties en maatregelen waarbij de overheveling heeft geleid tot vertraging. Het voordeel is dat het beleid rondom de digitale economie, digitale samenleving en digitale overheid nu onder één bewindspersoon valt, waardoor er integraal gestuurd kan worden op deze onderwerpen. Hoe dit eruit ziet is beschreven in de Kamerbrief strategische inzet digitalisering. Dit komt verder ten goede aan het verbeteren van de samenhang op het gebied van digitalisering die al was ingezet in de vorige situatie. Het overhevelen van de digitaliseringsportefeuille gaat in goede onderlinge afstemming waarbij de afspraak is dat alle onderwerpen de aandacht krijgen die nodig is.

Vraag 29
Heeft het overhevelen van de digitaliseringsportefeuille geleid tot vertraging van acties en maatregelen, en kan dit concreet gemaakt worden?

Antwoord:
Zie antwoord vraag 28.

Vraag 30
Kan het ambtelijke advies wat aanleiding is geweest voor de portefeuilleverdeling tussen EZK-BZK met de Kamer gedeeld worden, zoals toegezegd in het Wetgevingsoverleg over Digitale Zaken van 2 maart 2026?

Antwoord:
In de bijlage bij deze beantwoording vindt u de gevraagde ambtelijke notitie. Hierbij benadruk ik dat de uiteindelijke portefeuilleverdeling een politieke afweging betreft. Bijgaande ambtelijke notitie is in aanloop naar het constituerend beraad en eerste Ministerraad op 23 februari als advies meegenomen, om zo een goede balans te vinden tussen de ambities uit het coalitieakkoord en de rollen en verantwoordelijkheden van de ministeries van BZK en EZK. Zie voor een verdere toelichting het antwoord op vraag 26.

Vraag 31

Welke kosten zijn tot nu toe gemaakt om de Nederlandse Digitale Dienst op te richten? Uit welke posten wordt dit gedekt?

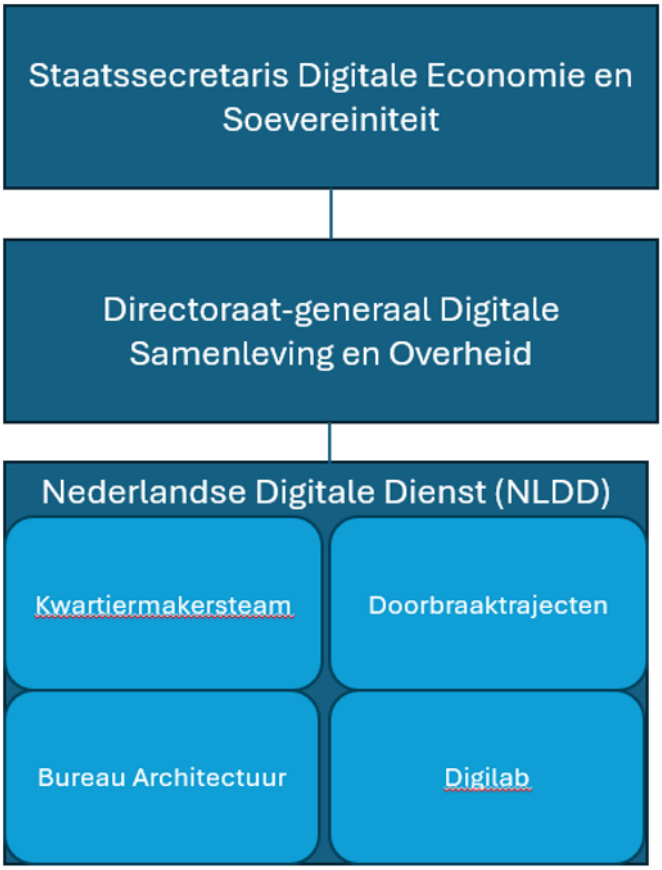
Antwoord:
Zoals vermeld in de startnotitie Nederlandse Digitale Dienst, die op 21 september jl. aan de Kamer is aangeboden, is de NLDD gestart op basis van reeds bestaande financiering voor organisatieonderdelen die virtueel worden samengevoegd om de NLDD te vormen. Er is daarmee geen afzonderlijk oprichtingsbudget. De kwartiermakers en enkele andere medewerkers worden "in kind" geleverd vanuit de ministeries van EZK en BZK. Zie ook het antwoord op vraag 9.

Vraag 32
Welke kosten verwacht het kabinet te maken bij het oprichten van de Nederlandse Digitale Dienst?

Antwoord:
De verwachte kosten hangen samen met de nadere uitwerking, waar ik uw Kamer volgend jaar over informeer. Voor 2027 verwacht ik gebruik te maken van de gelden zoals opgesomd in vraag 9 en de ter beschikking gestelde medewerkers, wat bijdraagt aan de verdere uitwerking van de NLDD.

Vraag 33
Kan schematisch inzichtelijk gemaakt worden hoe de Nederlandse Digitale Dienst nu georganiseerd is en welke capaciteit en expertise nu samengebracht zijn?

Antwoord:

De NLDD bestaat uit de virtueel samengevoegde teams van Digilab, Bureau Architectuur en mensen die binnen de NLDD werken aan de doorbrakenprojecten op prioritaire digitale thema's. In totaal gaat het om ongeveer 50 mensen. De meeste van hen zijn technische experts, met deskundigheid en functies uiteenlopend van architecten, software engineers, developers, UX- en service designers.

Zoals toegelicht in vraag 9, wordt in overleg met betrokken organisaties nader uitgewerkt welke rol de NLDD speelt op het gebied van standaarden en de daarbij horende plaatsing van het Bureau Forum Standaardisatie.

Vraag 34
Waarom is er geen budget gereserveerd voor het oprichten van de Nederlandse Digitale Dienst?

Antwoord:
Ik heb ervoor gekozen om zo snel mogelijk, in dit geval per 1 juni 2026, van start te gaan met een drietal doorbraakprojecten waarvoor al financiering geregeld was, alsook andere bestaande teams. Op die manier kan de dienst op korte termijn resultaten boeken en lessen trekken voor de toekomstige inrichting. Deze financiering loopt door tot en met 2027. Op basis van de lessen die de NLDD trekt geef ik verder vorm aan de toekomstige inrichting van de NLDD. Die uitwerking neem ik vervolgens mee richting de voorjaarsbesluitvorming en de begroting voor 2028.

Vraag 35
Welke scenario's voor de toekomst van de Nederlandse Digitale Dienst worden voorbereid? Hoeveel structurele middelen zijn er nodig voor verschillende varianten van de Nederlandse Digitale Dienst?

Antwoord:
In de huidige fase van de oprichting van de NLDD ligt de focus op het trekken van lessen uit de doorbraakprojecten en het uitwerken van de taken op het gebied van standaarden, en kaders en richtlijnen. Parallel ga ik beginnen met het uitwerken van de scenario's, waarbij ik ook vragen van uw Kamer uit recente debatten betrek. Ik zal uw Kamer daarover volgend jaar informeren en neem de vraag over structurele middelen daarin mee.

Vraag 36
Kunnen de subsidies en opdrachten, die vallen onder tabel 30 over artikel 9, uiteengezet worden? Welke doelen moeten deze uitgaven bereiken?

Antwoord:
<u>Nieuwe technologie</u>

1. Onderzoek AI impact op de samenleving – het doel is om met onderzoek beter te begrijpen hoe AI de online en offline publieke ruimte verandert en wat burgers daarin belangrijk vinden = opdracht
2. Maatschappelijke dialoog AI – het doel is om met burgers in gesprek te gaan over het gebruik van AI in het dagelijks leven = opdracht
3. Dialoogprogramma ‘Digitale Toekomst’ 2023-2027 – Rathenau Instituut gaat in gesprek met burgers over in welke toekomstige digitale samenleving zij willen leven en wat zij wenselijke digitale innovatie vinden. Inzichten hieruit worden meegenomen in beleid = subsidie

<u>Online discriminatie</u>

1. Ondersteuning initiatieven maatschappelijk middenveld bij het tegengaan van online discriminatie. Doel is het bottom-up faciliteren van goede ideeën om online discriminatie tegen te gaan = subsidie
2. Trainingen tegen online haat aan maatschappelijke organisaties. De trainingen hebben als doel om (decentrale) overheden en maatschappelijke organisaties met een groot bereik op sociale media, kennis te bieden over online haatspraak. Het creëert hiermee bewustzijn bij organisaties die beperkte kennis hebben van online haatspraak, maar hier wel onderhevig aan zijn en naar handelingsperspectieven zoeken = subsidie
3. Maatschappelijke dialoog online discriminatie - het doel is om via praatmeemetdeoverheid.nl met burgers in gesprek te gaan over online normen rondom discriminatie = opdracht

4. Financieren van e-learning discriminatie.nl. Doel is het ontwikkelen, implementeren en borgen van een landelijk leertraject Online Discriminatie. Met dit leertraject worden medewerkers van de antidiscriminatievoorzieningen (ADV's) geschoold in het herkennen, juridisch duiden en behandelen van online discriminatie, evenals in het zorgvuldig begeleiden en – waar nodig – doorverwijzen van melders naar gespecialiseerde ketenpartners, zoals het Meldpunt Online Discriminatie (MOD) en Slachtofferhulp Nederland = subsidie

Online kinderrechten

1. Kinderrechten impact assessments – het in kaart brengen van kansen en risico's van digitale diensten voor kinderen = opdracht
2. Monitor mediaopvoeding – inzichtelijk maken van trends en ontwikkelingen op het gebied van mediagebruik en opvoeding voor de doelgroep (kinderen van 7 t/m 15 jaar) = subsidie
3. Methode voor monitor kinderrechtenscan - ontwikkeling en implementatie van een landelijke Digitale Kinderrechtenscan. Het doel is om een methodologisch onderbouwd raamwerk te creëren dat duurzaam en systematisch inzicht geeft in de naleving en ervaring van kinderrechten in de digitale context in Nederland = opdracht
4. Expertise centrum Digitalisering en Welzijn: het doel is structureel en duurzaam bouwen aan een kennisbasis over digitalisering en welzijn waarbij kennis wordt gebundeld en ontsloten = subsidie
5. Publiekscampagne Blijf in Beeld/Jouw kind online: Doel is het informeren van ouders op welke wijze zij hun kinderen kunnen begeleiden in de digitale wereld. Het gaat erom dat de keuze die ouders maken een geïnformeerde en doordachte keuze is. Vanuit dat uitgangspunt wordt voorlichting gegeven over verschillende thema's, zoals het moment waarop het kind zijn of haar eerste mobiele telefoon krijgt = subsidie
6. Offlimits: het project Harmful but lawful content is erop gericht meer handelingsperspectief te ontwikkelen voor situaties waarin schadelijke online content juridisch gezien niet eenvoudig kan worden verwijderd = subsidie
7. Jongerenraad digitalisering: De raad heeft als doel input te geven voor het online kinderrechtenbeleid. Daartoe spreekt de verantwoordelijk bewindspersoon 4x per jaar met kinderen = opdracht
8. Ouderraad: kinderen staan er niet alleen voor in de digitale wereld. Ook ouders, voogden en verzorgers spelen een essentiële rol in het begeleiden en beschermen van minderjarigen online en hebben een directe invloed op hun digitale veiligheid en ontwikkeling.
   Er is behoefte om ook (naast gesprekken met jongeren) met deze doelgroep structureel in gesprek te gaan via een ouderraad. Een structurele dialoog met ouders draagt bij aan beter geïnformeerd beleid en afgestemde ondersteuningsinstrumenten = opdracht

Caribisch Nederland
Inwoners en ondernemers op Bonaire, Sint Eustatius en Saba moeten net als Europees Nederland kunnen meedoen met digitalisering. De gezamenlijke ambitie is om de digitale overheid en digitale samenleving in Caribisch Nederland aan te sluiten op het niveau van Europees Nederland. Hiervoor is totaal € 3,1 mln. beschikbaar vanuit Werk aan Uitvoering (WaU) tot en met 2030. Onderdeel hiervan is de bijzondere uitkering (€ 1,5 mln.) aan de openbare lichamen. Deze uitkering is bedoeld om CIO-offices in te richten en eigen digitaliseringsagenda's te ontwikkelen, in lijn met de implementatie van de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI) in Caribisch Nederland. Bij de eerste suppletoire begroting worden middelen gerealloceerd naar de juiste instrumenten zodat deze op de juiste wijze verantwoord kunnen worden.

Digitale weerbaarheid
De subsidiegelden zijn grotendeels bestemd voor een landelijke ondersteuningsstructuur richting gemeenten en gemeentelijke partners om te komen tot een samenhangende preventieve aanpak van online criminaliteit (en vergroting van de digitale weerbaarheid) gericht op specifieke doelgroepen. Hiervoor is door BZK/EZK samen met JenV een werkwijze ontwikkeld waarin interventies, kennis en handelingsperspectief en samenwerking en netwerkregie centraal staan. De aanpak is gericht op de volgende kwetsbare doelgroepen jeugd (geldezelproblematiek, cyberbreinen, jongeren met een licht verstandelijke beperking), senioren en ondernemers in het midden en kleinbedrijf.

De overige subsidiemiddelen zullen besteed worden aan gezamenlijke publiekscampagnes met JenV over bewustwording van online risico’s. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de ‘Laat je niet interneppen’ campagne.

Digitale gemeenschapsgoederen
De uitgaven zijn gericht op het vergroten van bewustwording rond de ontwikkeling én gebruik van digitale gemeenschapsgoederen. Hiertoe worden verschillende kennisproducten gemaakt, bijeenkomsten georganiseerd en een online community gefaciliteerd. Ook wordt in Europees verband samengewerkt in een zgn. EDIC. Hiervoor betalen we contributie en huren we projectmatige ondersteuning in. Tot slot investeren we ook in het beheer en (door)ontwikkeling van eigen DGGn.

Vraag 37
Welke ‘(sub)doelen en prestatie-indicatoren’ zijn er voor digitaliseringsbeleid, en kunnen deze volledig uiteengezet worden, inclusief de bijbehorende acties en middelen die reeds zijn aangekondigd of voorzien?

Antwoord:
Zie antwoord vraag 24.

Vraag 38

Wordt het door de Kamer gestelde doel, om per 2029 30% van het cloudlandschap van de overheid in Nederlands-Europese handen onder te brengen (Kamerstuk 36574, nr. 5), onderdeel van de nog op te stellen (sub)doelen en prestatie-indicatoren?

Antwoord:
De motie verwijst naar een streefdoel voor de rijksoverheid en de uitvoering van dat beleid is een departementale verantwoordelijkheid en zal dus, indien benodigd, in de departementale begrotingen worden opgenomen.

Vraag 39
Wordt er gericht beleid gevoerd voor digitale inclusie? Zo ja, welke middelen zijn hiervoor beschikbaar en welke concrete acties neemt het kabinet voor dit beleidsterrein?

Antwoord:
Ik zal in het tweede kwartaal van 2027 nader ingaan op de aanpak en beleidsinzet voor digitale inclusie, waarin ik uiteenzet hoe ik mijn coördinerende rol binnen het kabinet voor me zie.

Vraag 40
Van de structureel beschikbare € 12 miljoen voor de Nationale Cryptostrategie is € 3,1 miljoen overgeheveld naar de AIVD. Welke concrete plannen heeft het kabinet voor de inzet van de resterende € 8,9 miljoen in 2027 en de jaren daarna?

Antwoord:
Voor de beschikbare gelden worden, onder begeleiding van uWBH van de AIVD in samenwerking met het Ministerie van Defensie, goedgekeurde producten ontwikkeld die geschikt zijn om o.a. onze staatsgeheimen te beschermen. Net als in de jaren daarvoor wordt het daarvoor beschikbaar gestelde bedrag, met uitzondering van de kosten voor een projectmanager, overgedragen aan de AIVD voor de uitvoering daarvan. Daarnaast is er een uitgebreide interdepartementale governance structuur ingericht die gezamenlijk de koers en daarmee de uitputting van het overgehevelde budget bepaalt.

Vraag 41
Hoe verhoudt de sterke verlaging van het budget voor de subsidieregeling Cybersecurity zich tot de aangenomen motie-Zwinkels (Kamerstuk 36 764, nr. 17), die juist oproept de samenwerking en kennisdeling binnen ketens te versterken, in het bijzonder voor kleinere bedrijven, en op welke wijze wordt na afloop van deze subsidieregeling in 2027 invulling gegeven aan deze doelstelling?

Antwoord:
Zie antwoord op vraag 14. De huidige meerjarige stand van cyber security (subsidie) geeft geen volledig beeld van de middelen die in latere jaren beschikbaar zijn. De omvang van de middelen op dit instrument kan

per jaar verschillen omdat de middelen incidenteel naar dit instrument worden overgeheveld wanneer het exacte bedrag en moment van openstelling van subsidieregelingen bekend is. De daling is niet het gevolg van het beëindigen of afschalen van subsidieregelingen.

Uitvoering van de motie-Zwinkels (Kamerstuk 36 764, nr. 17) verloopt niet door middel van een subsidie. Met de integratie van het NCSC met het DTC en het CSIRT-DSP per 1 januari 2026 is de dienstverlening van het NCSC gericht op alle organisaties in Nederland waaronder het mkb. Hiermee is één duidelijk aanspreekpunt, snelle en gerichte informatiedeling, en toegang tot een uitgebreid netwerk van cyberexperts tot stand gekomen waarbij zorgvuldig is gekeken naar de behoefte van verschillende doelgroepen waaronder het mkb. Daarnaast wordt door organisaties binnen het Cyberweerbaarheidsnetwerk informatie en kennis met elkaar uitgewisseld om samen sterker te staan tegen de dreiging. Ook voor kleinere organisaties is hierin een rol weggelegd.

Overige/ overkoepelende vragen en antwoorden die betrekking hebben op meerdere ontwerpbegrotingen (37020-VII), (37020-XIII), (37020-VI)

Vraag 1
Hoeveel geld wordt er gereserveerd voor het toezicht op de AI-verordening en vanuit welke begroting worden deze middelen toegekend?

Antwoord:
Het voorgestelde toezichtstelsel in de ontwerpuitvoeringswet zoals gepubliceerd ten behoeve van de internetconsultatie, bestaat uit tien markttoezichtautoriteiten, waarvan twee een coördinerende rol op zich nemen en één als centraal contactpunt optreedt. De markttoezichtautoriteiten worden geacht nauw samen te werken met bestaande sectorale en domeinspecifieke toezichthouders en met de autoriteiten die op grond van bestaand Unierecht worden aangemerkt als grondrechtenautoriteit.

De financiële consequenties zijn middels zogeheten uitvoerbaarheid en handhaafbaarheidstoetsen (UHT’s) in juni 2026 in kaart gebracht door de partijen die wettelijke taken krijgen in de UAIV. Die toetsen brengen in beeld welke capaciteit, expertise en bevoegdheden de nieuwe taak vergt en wat de gevolgen zijn voor het bestaande takenpakket. Deze toetsen worden betrokken bij de reguliere begrotingsbesluitvorming. De reactie van het kabinet op deze UHT’s, en op de andere toetsen die tegelijk met de internetconsultatie werden uitgevoerd, wordt opgenomen in de toelichting op het wetsvoorstel en deze ontvangt u bij indiening van het wetsvoorstel. De toetsen zoals uitgevoerd door AP en RDI zijn door deze organisaties publiek beschikbaar gesteld. Voor de AP en RDI zijn door EZK en BZK vanaf 2024 middelen ter beschikking gesteld voor de voorbereiding van het toezicht op de naleving van de UAIV, voor de RDI zijn structureel middelen gereserveerd op de begroting van EZK.

Op dit moment wordt door het kabinet per toezichthouder bepaald of er nieuwe middelen gereserveerd kunnen worden of moet worden geherprioriteerd binnen de bestaande begroting. Het kabinet is van mening dat nieuwe toezichtstaken in sommige gevallen nieuw licht kunnen werpen op de prioritering van bestaande taken van toezichthouders. Het kabinet beoordeelt bij de afweging of nieuwe middelen nodig zijn voor nieuwe taken in hoeverre de taken in de uitvoeringswet aansluiten bij bestaande taken, wanneer de taken worden uitgeoefend en of er afspraken zijn over het inspelen op nieuwe technologieën.

Vraag 2
Hoe worden de middelen uitgesplitst over betrokken toezichthouders en grondrechtautoriteiten voor hun taken met betrekking tot de AI-verordening?

Antwoord:
De financiële consequenties zijn middels zogeheten uitvoerbaarheid en handhaafbaarheidstoetsen (UHT's) in juni 2026 in kaart gebracht door alle partijen die wettelijke taken krijgen in de UAIV en deze worden door het desbetreffende ministerie meegenomen in de reguliere begrotingsbesluitvorming.

Vraag 3
Hoeveel middelen zijn er nodig voor de Autoriteit Persoonsgegevens in de komende vier jaar om haar taken goed te kunnen blijven uitvoeren en meer toezichtstaken op zich te nemen, met het oog op meer wet- en regelgeving, zoals de AI-verordening, en vanuit welke begroting komen deze middelen?

Antwoord:
De AP heeft een centrale en onafhankelijke rol als toezichthouder op de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in het huidige toezicht- en handhavingsstelsel voor gegevensbescherming. Het kabinet is van mening dat de AP over voldoende middelen beschikt om de (toezicht- en handhavings)taken die voortvloeien uit de AVG en de UAVG uit te voeren.

In de ontwerpuitvoeringswet AI-verordening zorgen de AP en de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI) gezamenlijk voor coördinatie ten behoeve van een effectief functionerend AI-toezichtstelsel en de RDI en AP richten hiervoor een AI Coördinatie Centrum (AICC) in. De AP wordt tevens voorgesteld als markttoezichtautoriteit voor de verboden AI-praktijken, het grootste deel van de hoog-risico AI-systemen genoemd in bijlage III van de verordening (toepassingsgebieden) en het toezicht op de transparantievereisten die de verordening stelt aan bepaalde AI-systemen. De AP heeft de financiële consequenties van deze wettelijke taken middels een UHT in kaart gebracht, en aangegeven wat de AP

denkt nodig te hebben voor het toezicht op de naleving van de AI-verordening de komende vier jaar.

Deze UHT wordt meegenomen in de reguliere begrotingsbesluitbesluitvorming waarin de bedragen en verdeling tussen betrokken ministeries aan de orde komt. De reactie van het kabinet op deze UHT, en op de andere toetsen die tegelijk met de internetconsultatie werden uitgevoerd, wordt opgenomen in de toelichting op het wetsvoorstel en deze ontvangt u bij indiening van het wetsvoorstel.

Vraag 4
Wat zijn, kabinetsbreed, de concrete en meetbare hoofddoelen van het digitaliseringsbeleid, en hoe verhouden deze zich tot doelen op gebied van digitalisering vanuit de ministeriële taskforce Slagvaardige Overheid en de taskforce Toekomstige Welvaart en Vestigingsklimaat?

Antwoord:
Ik heb als coördinerend bewindspersoon voor digitale economie en soevereiniteit in de Kamerbrief Strategische Inzet Digitalisering16 namens het kabinet mijn prioriteiten voor het digitaliseringbeleid voor de komende periode beschreven. Dit beleid bouwt voort op de gestelde doelen uit bestaande strategieën (zie ook de beantwoording van EZK vragen 6 en 37). In deze brief verwijst het kabinet ook naar beide Taskforces als belangrijke gremia voor het realiseren van doorbraken, zoals bij het bouwen aan een industrieprogramma voor digitale diensten en AI en de inrichting van de Nederlandse Digitale Dienst. Zo is de deelname aan de IPCEI AI een van de acties onder prioriteit *2. het verder bouwen aan een AI-ecosysteem*, en is als een van de interventies binnen de Taskforce Toekomstige Welvaart opgenomen als concreet te behalen resultaat. In het eerste kwartaal van 2027 wordt de Kamer nader geïnformeerd over deze industrieprogramma's (zie vraag 10).

Vraag 5
Gaan er middelen beschikbaar worden gesteld voor de uitvoering van de Rijksbrede Quantumstrategie (Brief d.d. 5 oktober 2026, 2026Z20997), en vanuit welke begroting worden deze middelen toegekend?

Antwoord:
Op dit moment zijn er geen nieuwe middelen beschikbaar gesteld voor de Rijksbrede quantumstrategie (RQS). Wel zijn er verschillende regelingen die o.a. op het gebied van de quantumstrategie van toepassing zijn. Hierbij gaat het onder meer over de PPS-I regeling, en zal er in de toekomst naar verwachting gebruik kunnen worden gemaakt van onder andere het NADI en de Nationale Investeringsinstelling. Hierbij moet opgemerkt worden dat deze regelingen gebruikt kunnen worden voor enkele specifieke ambities van de RQS, en dat dit niet toereikend is om alle ambities te realiseren. Het kabinet gaat in de komende periode aan

[16] Kamerstukken II 2025/2026, 26 643, nr 1562

de slag met het verkennen van wat er nodig is om de RQS te realiseren, en waarvoor mogelijk budgettaire ruimte nodig is.

Vraag 6
Hoe worden de tien ambities, genoemd in de Kamerbrief ‘Strategische inzet digitalisering’ (Brief d.d. 21 september 2026, 2026D45064), bekostigd, en kan nader ingegaan worden op de concrete doelen voor deze ambities en de daarbij gemoeide middelen per begroting?

Antwoord:
De ambities uit de Kamerbrief Strategische Inzet Digitalisering vloeien voort uit het Coalitieakkoord en de al bestaande meerjarige digitaliseringsstrategieën. De acties hebben een horizon van een jaar en worden ingepast binnen de bestaande budgetten op de departementale begrotingen of de ambities worden bijgesteld. Dit kan scherpe keuzes vragen omdat de budgetten beperkt zijn, zoals dat bij de acties uit de Nederlandse Digitaliseringsstrategie al is gemeld. Het kabinet wil hiervoor – naast generieke handels- en financieringsinstrumenten - aansluiten op al bestaande instrumenten, waaronder generieke innovatie-instrumenten, innovatieve inkoop en Europese cofinanciering.

Vraag 7
Waarom zijn er geen aanvullende middelen voor digitalisering in de begrotingen opgenomen, zoals geconstateerd in de Kamerbrief ‘Strategische inzet digitalisering’ (Brief d.d. 21 september 2026, 2026D45064)?

Antwoord:
Zie antwoord vraag 6.

Vraag 8
Wat is de status van het document ‘Stand van zaken – Investeringsagenda NDS’ (Kamerstuk 26643, nr. 1435), en geeft dit nog steeds een betrouwbaar inzicht in de noodzakelijke investeringen om de Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS) uit te voeren?

Antwoord:
In het document ‘Stand van zaken – Investeringsagenda NDS’ is een eerste inzicht geboden in de kosten om de NDS in zijn geheel te kunnen realiseren. Omdat er vanuit het coalitieakkoord geen middelen voor de NDS beschikbaar zijn gesteld, is het nodig om de aanpak van de NDS aan te scherpen en keuzes te maken, voor slimme realisatie op basis van de bestaande middelen.

Daarbij wordt gekeken naar intensiever samenwerken met de markt, het verkennen van centrale financiering samen met de NDS-partners, bijvoorbeeld door bestaande middelen meer te richten op de NDS-doelen, en het bijstellen van onze ambities. Via de jaarrapportage NDS die naar verwachting eind 2026 wordt opgeleverd wordt uw Kamer nader

geïnformeerd over de tot nu toe bereikte resultaten en wat er komend jaar mogelijk is.

Vraag 9
Wat doet het kabinet met de berekening die is gemaakt in het document ‘Stand van zaken – Investeringsagenda NDS’ (Kamerstuk 26643, nr. 1435), zijn de hierin genoemde middelen randvoorwaardelijk voor het behalen van de beleidsdoelen voor digitalisering?

Antwoord:
Zie antwoord vraag 8.

Vraag 10
Hoeveel geld geeft de Rijksoverheid jaarlijks per departement uit aan de diensten van grote Amerikaanse techbedrijven, en kan inzichtelijk gemaakt worden hoeveel jaarlijks betaald wordt aan contracten en licenties voor Microsoft-, Google- en Amazon-diensten?

Antwoord:
Vanuit de coördinerende functie op het terrein van bedrijfsvoering heeft de staatssecretaris van BZK, in de rol van Chief Procurement Officer Rijk, inzicht in hetgeen via het Rijksinkoopstelsel wordt ingekocht. De categorie software omvat een financieel volume van grofweg 600 miljoen euro, dit betreft ruim 3.000 leveranciers. Het financiële volume voor die partijen waar strategisch leveranciersmanagement voor is ingericht bedraagt grofweg 230 miljoen euro. Deze cijfers en toelichting zijn verwoord in de brief van december 2025 [26643, nr. 1450].

Vraag 11
Welke contracten met Microsoft, Google en Amazon lopen in de komende twee jaar af, en kunnen deze contracten per departement uiteengezet worden?

Antwoord:
De staatssecretaris van BZK heeft een overzicht gegeven van de contracten die de komende twee jaar aflopen, per brief d.d. 10 april 2026 [22643, nr. 1503]. Veel IT-dienstverlening wordt via *resellers* ingekocht, om die reden zijn er geen aflopende contracten met bovenstaande partijen in het overzicht terug te lezen. Als departementen zelfstandig contracten met deze partijen zijn aangegaan, buiten het rijksinkoopstelsel om, dan zal dit per departement opgevraagd kunnen worden.

Vraag 12
Heeft het kabinet inzicht in de totale jaarlijkse uitgaven aan IT-leveranciers via (grote) contracten en licenties, en hoe wordt dit bijgehouden?

Antwoord:
Elk departement heeft inzicht in de jaarlijkse uitgaven, conform de financieel administratieve regelgeving. Inzicht in jaarlijkse uitgaven aan

IT-leveranciers kan vanuit de rijksbrede coördinerende rol geboden worden, zoals hierboven bij vraag 10 aangegeven voor de categorie software. Dit inzicht kan verrijkt worden met de gegevens van de andere vier inkoop categorieën van het ICT-portfolio: ICT professionals, ICT werkomgeving Rijk, Datacenters en Connectiviteit. Een discrepantie zal blijven bestaan tussen de gegevens op basis van de inkoop categorieën en de data conform begrotingsvoorschriften.

Vragen en antwoorden inzake Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) (XIII) voor het jaar 2027

Vragenset BZK

Vraag 1
Welke toetsen onderbouwen de kwalificatie ‘soeverein’ van de nieuwe DICTU-platformdiensten waarin in 2027 wordt geïnvesteerd, met afzonderlijke conclusies over eigendom, opslag en verwerking, juridische zeggenschap, toegang door leveranciers en onderaannemers en aantoonbare overstapmogelijkheden?

Antwoord:
DICTU heeft, gebaseerd op het European Commission Cloud Sovereignty Framework, een eigen Toetsingsinstrument Soevereiniteit Clouddiensten ontwikkeld. Dit instrument is publiek gedeeld als hulpmiddel voor overheden en publieke organisaties die hiermee hun voordeel kunnen doen, kennis kunnen delen en op een praktische manier de mate van soevereiniteit van hun (toekomstige) clouddiensten kunnen bepalen[17]. De criteria beslaan de dimensies Juridisch, Data & AI, Operationeel, Technologisch en Menselijk.
DICTU heeft een inhoudelijke analyse gemaakt van de mate van soevereiniteit van geselecteerde hyperscalers, op basis van voorgestelde beoordelingscriteria, die inzetbaar zijn bij aanbestedings- of selectieprocedures. DICTU gebruikt het Toetsingsinstrument Soevereiniteit Clouddiensten bij het realiseren van nieuwe DICTU-platformdiensten en onderbouwt daarmee de kwalificatie ‘soeverein’.

Vraag 4
Zijn er bij EZK na de overheveling evenveel fte verantwoordelijk voor digitaliseringsbeleid als bij BZK?

Antwoord:
Bij de capaciteitsbepaling is de opgave leidend geweest. Na het constituerend beraad is bezien welke dossiers op basis van de portefeuilleverdeling over zouden moeten gaan naar EZK. Op basis van deze dossierverdeling is de bijbehorende capaciteit in kaart gebracht. Het uitgangspunt bij departementale herindelingen is dat ingeval volledige

[17] www.dictu.nl/toetsingsinstrument-helpt-de-soevereiniteit-van-clouddiensten-te-beoordelen

organisatieonderdelen overgaan, ambtenaren hun functie volgen. In het geval dat niet alle taken van een organisatieonderdeel overgaan – zoals in dit geval voor het digitaliseringsbeleid – wordt op individueel niveau bepaald hoe het takenpakket is samengesteld. Het uitgangspunt is dan dat ambtenaren hun functie volgen in het geval dat meer dan 70% van hun taken overgaan. In geval 50-70% van hun taken overgaan geldt in principe functie volgen, maar met maatwerk en rekening houdend met voorkeur ambtenaar. Bij een gevarieerd takenpakket wordt de functie gevolgd op basis van vrijwilligheid.

Voor de overheveling van het digitaliseringsbeleid is in beginsel het aantal fte's en het bijbehorende budget bepaald. Ongeveer 80% van de overgaande fte's is met een functievolger ingevuld. Voor de niet ingevulde fte's kan het nieuwe organisatieonderdeel bij EZK ervoor kiezen deze ruimte anders vorm te geven dan bij BZK het geval was.

Vraag 8
Kan het kabinet aangeven hoe de overheveling van apparaatsmiddelen van BZK naar EZK zich verhoudt tot de € 18,2 mln. aan apparaatsuitgaven die in 2027 bij EZK is geraamd voor het nieuwe DG Digitaliseringsbeleid Samenleving en Overheid, en bestaat deze € 18,2 mln. volledig uit vanuit BZK overgehevelde apparaatsmiddelen?

Antwoord:
Ja, dat bedrag bestaat volledig uit van BZK overgehevelde apparaatsmiddelen. Er is in totaal € 22,1 miljoen aan apparaatsbudget overgeheveld. Daarvan is ca. € 3,9 mln. aan overhead toegevoegd en is dus € 18,2 mln. voor personele uitgaven DG DSO zoals weergegeven in de begroting. Dit cijfer bevat ook middelen voor AcICT die in volgende begrotingsstukken separaat zullen worden weergegeven.

Vraag 16
Wat is de stand van zaken van het gezamenlijke onderzoek van DICTU en SSC-ICT naar de door de Algemene Rekenkamer geconstateerde tariefverschillen (kostprijs), wanneer worden de eerder voor het najaar van 2026 aangekondigde onderzoeksresultaten met de Kamer gedeeld en worden daarbij ook concrete mogelijkheden voor doelmatigheidswinst onderzocht?

Antwoord:
Het gezamenlijke onderzoek van DICTU en SSC-ICT naar de door de Algemene Rekenkamer geconstateerde tariefverschillen (kostprijs) bevindt zich in een afrondende fase. De uitkomsten worden momenteel in beide organisaties gevalideerd.

De uitkomsten van het onderzoek worden voor het einde van dit jaar met uw Kamer gedeeld. Het onderzoek richt zich op waar de geconstateerde tariefverschillen door veroorzaakt worden, concrete mogelijkheden tot doelmatigheidswinst zijn hierbij niet onderzocht.